

Latvijas Republika

TALSU NOVADA PAŠVALDĪBAS DOME

Nodokļu maksātāja reģistrācijas Nr.90009113532

Kareivju iela 7, Talsi, Talsu nov., LV-3201, tālr. 63232110, e-pasts pasts@talsi.lv

Talsos

PROJEKTS

Talsu novada pašvaldības domes saistošie noteikumi Nr. _____

Talsos, _____.gada _____. (prot. Nr. __, __.p., lēmums Nr. __)

Par kapsētu izveidošanu un pārvaldīšanu

*Izdoti saskaņā ar Pašvaldību likuma
45.panta pirmās daļas 2.punktu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Saistošajos noteikumos lietotie termini:

- 1.1. kapsēta – pašvaldības īpašumā esoša vai lietošanā nodota zemes vienība vai tās daļa (kā arī uz šīs zemes vienības atrodošas būves), kas saskaņā ar pašvaldības domes lēmumu izveidota (noteikta) mirušu personu apbedīšanai un piemiņai;
- 1.2. kapavieta – zemes platība kapsētā, kas paredzēta kapam (kapiem) un kapam (kapiem) piegulošai teritorijai;
- 1.3. kaps – vieta kapavietā, kurā apglabāta mirusi persona;
- 1.4. virsapbedīšana – mirušas personas apbedīšana kapā, kurā iepriekš veikta apbedīšana;
- 1.5. atvērta kapsēta – kapsēta, kurā atļauta mirušu personu apbedīšana un jaunu kapavietu veidošana;
- 1.6. slēgta kapsēta – kapsēta, kurā aizliegta mirušu personu apbedīšana un jaunu kapavietu veidošana;
- 1.7. daļēji slēgta kapsēta – kapsēta, kurā atļauta virsapbedīšana, bet aizliegta jaunu kapavietu veidošana;
- 1.8. kapsētas pārvaldītājs – pašvaldības domes noteikta institūcija, kurai piešķirtas tiesības īstenot kapsētas pārvaldītāja kompetenci;
- 1.9. kapavietas turētājs – persona, kurai piešķirtas kapavietas izmantošanas tiesības.

2. Saistošo noteikumu mērķis ir noteikt kārtību, kādā tiek nodrošināta miruša cilvēka cieņpilna apbedīšana un piemiņa kapsētā.
3. Saistošie noteikumi nosaka kapsētu izveidošanas un pārvaldīšanas kārtību, tajā skaitā:
  - 3.1. kapsētu un kapavietu izveidošanas kārtību;
  - 3.2. kapsētas reģistra vešanas kārtība;
  - 3.3. kapavietas piešķiršanas un apbedīšanas tiesību piešķiršanas kārtību;
  - 3.4. kapavietas rezervēšanas kārtību;
  - 3.5. kapavietas uzturēšanas kārtību;
  - 3.6. nesakoptas kapavietas statusa noteikšanas kārtību;
  - 3.7. kapavietas lietošanas termiņu;
  - 3.8. apbedīšanas kārtību;
  - 3.9. īpašus nosacījumus bezpiederīgo apbedīšanas gadījumā;
  - 3.10. kapsētas kārtības noteikumus.

II. Kapsētu un kapavietu izveidošana

4. Kapsētu izveido (nosaka), tajā skaitā paplašina, sašaurina vai slēdz, pašvaldības dome, pieņemot lēmumu.
  - 4.1. Lēmumā:
    - 4.1.1. nosaka kapsētas oficiālo nosaukumu (kā arī nepieciešamo informāciju, kas iekļaujama lēmumā par oficiālā vietvārda vai oficiālā paralēlnosaukuma piešķiršanu, vietvārda statusa maiņu vai rakstības formas precizēšanu);
    - 4.1.2. norāda zemes vienības kadastra apzīmējumu;
    - 4.1.3. norāda novada teritoriālā iedalījuma vienību (attiecīgi pilsēta vai pagasts);
    - 4.1.4. norāda uz kartogrāfiskās pamatnes atzīmētu atrašanās vietu;
    - 4.1.5. norāda kapsētas veidu (atvērta kapsēta, slēgta kapsēta, daļēji slēgta kapsēta);
    - 4.1.6. norāda kapsētas statusa termiņu (ja kapsēta izveidota uz pašvaldībai lietošanā nodotu zemes vienību).
  - 4.2. Informāciju par kapsētām publicē pašvaldības oficiālajā tīmekļvietnē vai tajā sniedz norādi, kur ar minēto informāciju var iepazīties.
5. Kapavietu izveido (nosaka) kapsētas pārvaldītājs.

III. Kapsētas reģistrs

6. Kapsētas pārvaldītājs ved elektronisku kapsētas reģistru, kurā par pārvaldīšanā esošo kapsētu ietver vismaz šādu informāciju:

6.1. kapavietu numerācija un izvietojuma shēma, kā arī informācija par pieejamām, aizņemtām un rezervētām kapavietām, kā arī kapavietā esošo un paredzēto kapu skaitu;

6.2. ja zināms – mirušā vārds, uzvārds, personas kods, dzimšanas un miršanas datums un vieta, miršanas apliecības izsniegšanas datums un numurs;

6.3. ja zināms – apbedīšanas datums un apbedīšanas dziļums, kā arī materiāls, no kā izgatavots zārks;

6.4. ja ir – ar kapavietas piešķiršanu un apbedīšanas tiesību piešķiršanu saistīto lēmumu datumus un numurus;

6.5. kapavietas, kuras atzītas par nesakoptām;

6.6. kapavietas, kuras uztur kapsētas pārvaldītājs.

7. Centrālā pārvalde publicē pašvaldības oficiālā tīmekļvietnē no kapsētu reģistra šādu informāciju (vai tajā sniedz norādi, kur ar minēto informāciju var iepazīties):

7.1. kapavietu numerācija un izvietojuma shēma, kā informācija par pieejamām, aizņemtām un rezervētām kapavietām, kā arī kapavietā esošo un paredzēto kapu skaitu;

7.2. kapavietas, kuras atzītas par nesakoptām;

7.3. kapavietas, kuras uztur kapsētas pārvaldītājs.

8. Kapsētas pārvaldītājs aktualizē kapsētas reģistra informāciju piecu darbdienu laikā pēc ziņu saņemšanas par izmaiņām. Centrālā pārvalde aktualizē publicēto informāciju piecu darbdienu laikā pēc kapsētas reģistra informācijas izmaiņām.

IV. Kapavietas piešķiršana un apbedīšanas tiesību piešķiršana

9. Kapsētas pārvaldītājs interesentam sniedz informāciju par pieejamām kapavietām kapsētā.

10. Ja interesents izvēlas kapavietu, tas kapsētas pārvaldītājam iesniedz iesniegumu, kurā norāda izvēlēto kapsētu un kapavietu, plānoto apbedīšanas datumu un iesniegumam pievieno:

10.1. kompetentas institūcijas izsniegta dokumenta, kas apliecina apbedāmās personas miršanas faktu, atvasinājumu (uzrādot oriģinālu);

10.2. kremēšanas pakalpojumu sniedzošās institūcijas izsniegta dokumenta, kas apliecina apbedāmās personas kremēšanas faktu, atvasinājumu (uzrādot oriģinālu) – ja apbedāma kremēta persona.

11. Kapsētas pārvaldītājs pieņem lēmumu par kapavietas un apbedīšanas tiesību piešķiršanu vai atteikumu piešķirt kapavietu un apbedīšanas tiesības vienas dienas laikā no iesnieguma

saņemšanas dienas. Kapsētas pārvaldītājs drīkst atteikt piešķirt kapavietu tikai tad, ja šāda kapavieta vēl nav izveidota vai attiecīgās kapavietas piešķiršana būtu neētiska vai pretrunā kultūrvēsturiskai tradīcijai.

V. Kapavietas rezervēšana

12. Iesniegumā par kapavietas piešķiršanu un apbedīšanas tiesību piešķiršanu iesniedzējs var lūgt piešķirt (rezervēt) arī blakus esošas kapavietas, ja kapavietas veido vai tajās plānots veidot dzimtas kapus. Šādā gadījumā kapsētas pārvaldītājs drīkst atteikt vai ierobežoti piešķirt (rezervēt) blakus kapavietas tikai tad, ja šādas kapavietas vēl nav izveidotas vai šādu kapavietu piešķiršana būtu neētiska, vai šādu kapavietu piešķiršana būtu pretrunā kultūrvēsturiskai tradīcijai, vai lūgts piešķirt (rezervēt) vairāk kā piecas kapavietas.

13. Kapsētas pārvaldītājs pieņem lēmumu par kapavietas piešķiršanu (rezervēšanu) vai atteikumu piešķirt (rezervēt) kapavietu vienas dienas laikā no iesnieguma saņemšanas dienas. Ja kapsētas pārvaldītājs pieņem lēmumu par kapavietas piešķiršanu (rezervēšanu), tad kapsētas pārvaldītājs vienas dienas laikā izdara ierakstu par kapavietas piešķiršanu (rezervēšanu) pašvaldības kapsētu kapu reģistrā.

VI. Kapavietas uzturēšana

14. Kapavieta tiek uzskatīta par sakoptu, ja tiek nodrošināts, ka tiek nodrošinātas visas šādas prasības:

14.1. zāles garums nepārsniedz 0,3 m;

14.2. krūmu augstums nepārsniedz 0,7 m;

14.3. koku augstums nepārsniedz 1,5 m, izņemot to koku, kas būtiski pārsnieguši minēto augstumu līdz kapavietas piešķiršanai;

14.4. krūmu un koku zari nesniedzas pāri kapavietas robežām, izņemot to koku, kas būtiski pārsnieguši 1,5 m augstumu līdz kapavietas piešķiršanai;

14.5. kapavieta atbrīvota no pērnajām lapām līdz kārtējā gada 31.maijam;

14.6. kapavietā novietotie elementi (piemēram, kapa plāksne, pieminekļi) atbrīvoti no būtiska apauguma (piemēram, sūnas);

14.7. sešu mēnešu laikā pēc apbedīšanas kapavieta tiek sakopta, novācot ar apbedīšanu saistītos priekšmetus (piemēram, novītušos ziedus, vainagus, izdegušas sveces) un nolīdzinot kapa uzbērums.

VII. Nesakoptas kapavietas statusa noteikšana

15. Kapsētas pārvaldītājs regulāri, bet ne retāk kā vienu reizi trīs gados, apseko kapavietas.

16. Ja kapsētas pārvaldītājs konstatē, ka kapavieta ir nesakopta, tad tiek sastādīts akts, kurā norāda akta sagatavošanas datumu un apstākļus, kas liecina par kapavietas nesakopšanu.

17. Pēc akta sastādīšanas kapsētas pārvaldītājs pie kapavietas novieto informācijas zīmi, kā arī paziņojumu par nesakoptajām kapavietām publicē informācijas stendā pie ieejas attiecīgajā

kapsētā. Paziņojumā par nesakoptajām kapavietām norāda kapsētas nosaukumu un kapavietu identificējošu informāciju.

18. Ja kapavieta netiek sakopta trīs gadus pēc kārtas, tad kapsētas pārvaldītājs pieņem lēmumu, ar kuru kapavietai nosaka nesakoptas kapavietas statusu.

19. Kapavietu, kurai noteikts nesakoptas kapavietas statuss, uztur kapsētas pārvaldītājs. Kapsētas pārvaldītājs paziņojumu par kapsētas pārvaldītāja uzturētām kapavietām publicē informācijas stendā pie ieejas attiecīgajā kapsētā. Paziņojumā par kapsētas pārvaldītāja uzturētām kapavietām norāda kapsētas nosaukumu un kapavietu identificējošu informāciju.

VIII. Kapavietas lietošanas termiņš

20. Koptai kapavietai ir neierobežots lietošanas termiņš.

21. Nesakoptas kapavietas lietošanas termiņš beidzas ar lēmuma par nesakoptas kapavietas statusa noteikšanu spēkā stāšanās brīdī (ar brīdī, kad informācija par nesakoptas kapavietas statusa noteikšanu publicēta pašvaldības tīmekļa vietnē). Kapavietas lietošanas termiņš var tikt atjaunots, ja 20 gadu laikā pēc lēmuma par nesakoptas kapavietas statusa noteikšanu spēkā stāšanās brīža persona lūdz šo termiņu atjaunot un vismaz vienu gadu uztur kapavietu.

22. Nesakoptā kapavietā ne agrāk kā 20 gadu laikā pēc kapavietas lietošanas termiņa izbeigšanās var izdarīt virsapbedījumu, bet ne agrāk kā 30 gadu laikā pēc kapa izveidošanas.

IX. Apbedīšanas kārtība

23. Apbedīšanu organizē (nodrošina šīs nodaļas prasību ievērošanu) persona, kurai piešķirtas apbedīšanas tiesības.

24. Persona, kurai piešķirtas apbedīšanas tiesības, informē kapavietas pārvaldītāju par apbedīšanas datumu un laiku (ja tiek grozīts apbedīšanas datums vai iepriekš nav sniegta informācija par apbedīšanas laiku) un veidu (zārkā vai urnā).

25. Mirusī persona tiek apbedīta atsevišķā kapā. Par apbedīšanu atsevišķā kapā tiek uzskatīta arī virsapbedīšana. Virsapbedīšana koptā kapavietā pieļaujama, ja tam piekrīt apbedītās personas taisnās līnijas radinieki un no iepriekš veiktās apbedīšanas pagājuši vismaz 20 gadi.

26. Mirusī persona tiek apbedīta zārkā vai urnā (kremācijas gadījumā).

27. Kapa, kurā persona tiek apbedīta zārkā, dziļumam jābūt ne mazākam par 1,8 m. Veicot virsapbedījumu, ja persona tiek apbedīta zārkā, kapa dziļumam jābūt ne mazākam par 1,4 m.

28. Kapa, kurā tiek apbedīta urna ar mirušās personas pelniem, dziļumam jābūt ne mazākam par 1,0 m. Veicot virsapbedījumu, ja tiek apbedīta urna ar mirušās personas pelniem, kapa dziļumam jābūt ne mazākam par 0,8 m.

29. Kaps nedrīkst atrasties tuvāk par 1 m no koka un 0,3 m no cita kapa (ja kapa robežas nav redzamas, tad attālumu mēra no kapa plāksnes).

30. Persona, kura vēlas pārapbedīt mirušo personu, kapsētas pārvaldītājam iesniedz iesniegumu, kā arī kompetentās valsts pārvaldes iestādes nosacījumus vai atļauju (piemēram, Veselības inspekcijas atļauju). Saskaņojumu sniedz kapsētas pārvaldītājs.

31. Ekshumāciju saskaņo ar kapsētas pārvaldītāju.

32. Kapsētas pārvaldītājam, pamatojoties uz likumā noteiktā kārtībā reģistrētas reliģiskās organizācijas lūgumu, ir tiesības noteikt citādāku apbedīšanas kārtību, cik iespējams, ņemot vērā reliģiskās organizācijas praksi.

X. Īpašie nosacījumi bezpiederīgo apbedīšanas gadījumā

33. Lēmumu par bezpiederīgās mirušās personas apbedīšanu zārkā vai urnā pieņem institūcija, kura organizē apbedīšanu.

34. Kapavietu, kurā apglabāta bezpiederīga mirusī persona, uztur kapsētas pārvaldītājs. Šādā kapavietā ne agrāk kā 30 gadu laikā pēc apbedīšanas var izdarīt virsapbedījumu. Ja pēc bezpiederīgās mirušās personas apbedīšanas piesakās piederīgais, kas vēlas uzturēt kapavietu, tad kapavietu uztur piederīgais un kapavietas lietošanas termiņa noteikšanai tiek piemēroti šo saistošo noteikumu VIII.nodaļas nosacījumi.

XI. Kapsētas kārtības noteikumi

35. Kapsēta ir atvērta bez laika ierobežojuma.

36. Apbedīšana var notikt katru dienu.

37. Kapsētā jāizturas cieņpilni un godbijīgi.

38. Kapsētā aizliegts:

38.1. aizņemt un lietot nepiešķirtas kapavietas, mainīt kapavietas platību, mainīt kapavietas reljefu bez kapsētas pārvaldītāja rakstiska saskaņojuma;

38.2. veikt jebkādus pārveidojumus (piemēram, stādīt kokus, krūmus, puķes, novietot aprīkojumu, ierīkot inventāra glabātuves) ārpus piešķirtas kapavietas bez kapsētas pārvaldītāja rakstiskas piekrišanas;

38.3. izmantot kapavietu uzturēšanai novietoto zemi un smiltis saimnieciskās darbības un komercdarbības veikšanai;

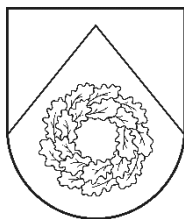
38.4. izmantot ūdeni tādai darbībai, kas nav paredzēta kapavietu uzturēšanai;

38.5. aizsprostot ceļus un takas.

XII. Noslēguma jautājumi

39. Šo saistošo noteikumu III.nodaļu piemēro no 2026.gada 1.maija.

40. Šo saistošo noteikumu V.nodaļu piemēro no 2026.gada 1.maija.

Latvijas Republika

TALSU NOVADA PAŠVALDĪBAS DOME

Nodokļu maksātāja reģistrācijas Nr.90009113532

Kareivju iela 7, Talsi, Talsu nov., LV-3201, tālr. 63232110, fakss 63232130, e-pasts pasts@talsi.lv

Talsos

Paskaidrojuma raksts

Talsu novada pašvaldības domes 202____.gada ____.
saistošajiem noteikumiem Nr.____

“Par kapsētu izveidošanu un pārvaldīšanu”

1. Mērķis un nepieciešamības pamatojumu, tostarp raksturojot iespējamās alternatīvas, kas neparedz tiesiskā regulējuma izstrādi

1.1. Saistošo noteikumu izdošanas mērķis – ko pašvaldība vēlas sasniegt ar saistošajiem noteikumiem, kādi būs ieguvumi

Saistošo noteikumu mērķis ir noteikt kārtību, kādā tiek nodrošināta miruša cilvēka cieņpilna apbedīšana un piemiņa pašvaldības izveidotā kapsētā.

1.2. Problēmas raksturojums, kuras risināšanai nepieciešami saistošie noteikumi

Oficiālo publikāciju un tiesiskās informācijas likuma 9.panta piektā daļa nosaka, ja spēku zaudē normatīvā akta izdošanas tiesiskais pamats (augstāka juridiska spēka tiesību norma, uz kuras pamata izdots cits normatīvais akts), tad spēku zaudē arī uz šā pamata izdots normatīvais akts vai tā daļa. Talsu novada pašvaldības domes 2022.gada 24.novembra saistošo noteikumu Nr.53 “Par kapsētu izveidošanu un pārvaldīšanu” izdošanas tiesiskais pamats (likums “Par pašvaldībām”, tajā skaitā tā 43.panta trešā daļa) zaudējis spēku, tāpēc spēku zaudējuši arī minētie saistošie noteikumi.

Pašvaldību likuma pārejas noteikumu 6.punkta otrais teikums nosaka, ka līdz jaunu saistošo noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2024. gada 30.jūnijam piemērojami uz likuma “Par pašvaldībām” normu pamata izdotie saistošie noteikumi, ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu. Minētais nozīmē, ka pārejas periods, kurā vēl varēja piemērot spēku zaudējušus minētos saistošos noteikumus beidzies 2024.gada 30.jūnijā, tas ir, minētie saistošie noteikumi vairs nav piemērojami.

Ņemot vērā minēto, tiek izdoti jauni saistošie noteikti.

1.3. Pastāvošais tiesiskais regulējums, tā būtības skaidrojums un pastāvošā tiesiskā regulējuma nepilnību raksturojums

Pašvaldību likuma 45.panta pirmās daļas 2.teikums cita starpā nosaka, ka dome ir tiesīga izdot saistošos noteikumus par kapsētu izmantošanu. Augstāka juridiskā spēka normatīvie akti gandrīz nekādi nenosaka kārtību, kādā tiek nodrošināta miruša cilvēka cieņpilna apbedīšana un piemiņa kapsētā, tajā skaitā nenosaka kapsētu izveidošanas un pārvaldīšanas kārtību. Tāpēc augstāka juridiskā spēka normatīvajos aktos nenoteiktos aspektos minētos jautājumus regulēs šie saistošie noteikumi.

1.4. Ja norādītās problēmas risināšanai nav tiesiskā regulējuma, tad skaidro, kādas sekas rada tiesiskā regulējuma neesamība

Neizdodot jaunus saistošos noteikumus nebūtu noteikta kārtība, kādā tiek nodrošināta miruša cilvēka cieņpilna apbedīšana un piemiņa kapsētā.

1.5. Ja paredzēta administratīvā atbildība par saistošo noteikumu pārkāpšanu, pamato tās noteikšanas nepieciešamību un tvērumu, iekļaujot vismaz šādu kritēriju izvērtējumu:

1.5.1. Nodarījuma (problēmsituācijas), par kuru paredz administratīvo atbildību, aktualitāte

Neattiecināms.

1.5.2. Nodarījuma attiecināmība uz publiski tiesiskajām attiecībām

Neattiecināms.

1.5.3. Nodarījuma bīstamība un sabiedriskais kaitīgums, sekas – pamatots sabiedrības interešu aizskārums

Neattiecināms.

1.5.4. Administratīvā akta prioritātes principa ievērošanas iespējas

Neattiecināms.

1.5.5. Paredzētā administratīvā pārkāpuma sastāva elementi – darbība vai bezdarbība, par kuru paredzēta administratīvā atbildība

Neattiecināms.

1.5.6. Korespondējošās tiesību normas – saistošo noteikumu vienības, par kurās esošā regulējuma neīstenošanu ir noteikta administratīvā atbildība

Neattiecināms.

1.5.7. Vai un ar kādiem administratīvā pārkāpuma procesā esošajiem līdzekļiem būs iespējams problēmsituācijas konstatēt un izmeklēt, kā arī pierādīt personas vainu nodarījumā

Neattiecināms.

1.5.8. Soda veida un apmēra izvēles pamatojums

Neattiecināms.

1.5.9. Administratīvā soda efektivitāte nodarījumu skaita samazināšanā, seku novēršanā, sabiedriskās kārtības nodrošināšanā sabiedrības interesēs

Neattiecināms.

1.5.10. Soda piemērotāja – kompetentās iestādes, kura piemēros sodus, – izvēles apsvērumi

Neattiecināms.

1.5.11. Saistošo noteikumu izvērtējums citu normatīvo aktu, kas nosaka administratīvo vai kriminālatbildību attiecīgajā jomā, kontekstā

Neattiecināms.

1.6. Iespējamo alternatīvu, kas neparedz tiesiskā regulējuma izstrādi, raksturojums, to ieviešanas trūkumi un priekšrocības

Nav tādu alternatīvu, kas neparedz saistošo noteikumu izstrādi, lai noteiktu kārtību, kādā tiek nodrošināta miruša cilvēka cieņpilna apbedīšana un piemiņa pašvaldības izveidotā kapsētā.

2. Fiskālā ietekme uz pašvaldības budžetu, iekļaujot attiecīgus aprēķinus

2.1. Saistošo noteikumu īstenošanas fiskālās ietekmes prognoze uz pašvaldības budžetu, iekļaujot attiecīgus aprēķinus:

2.1.1. Samazina vai palielina ieņēmumu daļu

Neietekmē.

2.1.2. Samazina vai palielina izdevumu daļu

Visticamāk, neietekmē.

Izdevumu daļas palielināšana varētu būt gadījumā, ja informācijas par kapsētām publicēšanai (saistošo noteikumu 4.punkts) un informācijas no kapsētu reģistra publicēšanai (saistošo noteikumu 7.punkts) tiek izvēlēts tāds risinājums, kura ietvaros informācija tiek publicēta veidā, kas nodrošina paaugstinātu ērtību privātpersonām (piemēram, tiek pirkti ārpakalpojums šīs informācijas ērtai publicēšanai un piekļūšanai).

2.1.3. Ietekme uz citām pozīcijām budžeta ieņēmumu vai izdevumu daļā (piemēram, vai, lai īstenotu saistošos noteikumus, jāsamazina finansējums citām pozīcijām)

Visticamāk, neietekmē (skatīt skaidrojumu pie paskaidrojuma raksta 2.1.2.apkašpunkta).

2.2. Informācija par nepieciešamajiem resursiem sakarā ar jaunu institūciju vai darba vietu veidošanu, esošo institūciju kompetences paplašināšanu, lai nodrošinātu saistošo noteikumu izpildi (saistībā ar 5., 6. sadaļu)

Saistošo noteikumu izpildes nodrošināšanai nav nepieciešami resursi sakarā ar jaunu institūciju vai darba vietu veidošanu, esošo institūciju kompetences paplašināšanu.

3. Sociālā ietekme, ietekme uz vidi, iedzīvotāju veselību, uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā, kā arī plānotā regulējuma ietekme uz konkurenci (aktuālā situāciju, prognozes tirgū un atbilstība brīvai un godīgai konkurencei)

3.1. Sociālā ietekme – ietekme uz cilvēku dzīvesveidu, kultūru, labsajūtu, sabiedrību kopumā, kā arī ietekme uz konkrētām sabiedrības grupām, tai skaitā sociālās atstumtības riskam pakļautajām sabiedrības grupām, personu ar invaliditāti vienlīdzīgām iespējām un tiesībām, uz dzimumu līdztiesību

Saistošie noteikumi būtībā nemainīs ietekmi, jo saistošo noteikumu saturs lielā mērā ir identisks līdz šim spēkā esošo saistošo noteikumu saturam.

3.2. Ietekme uz vidi – ar saistošo noteikumu īstenošanu izraisītas tiešas vai netiešas pārmaiņas vidē, kuras ietekmē vai var ietekmēt cilvēku, viņa veselību un drošību, kā arī bioloģisko daudzveidību, augsni, zemes dzīles, ūdeni, gaisu, klimatu, ainavu, kultūras un dabas mantojumu, iespējamā pakļautība avāriju vai katastrofu riskiem un visu minēto jomu mijiedarbība

Saistošie noteikumi būtībā nemainīs ietekmi, jo saistošo noteikumu saturs lielā mērā ir identisks līdz šim spēkā esošo saistošo noteikumu saturam.

3.3. Ietekme uz iedzīvotāju veselību, iekļaujot informāciju par to, vai saistošie noteikumi:

3.3.1. Ietekmēs (piemēram, uzlabos, atjaunos, pasliktinās) vai neietekmēs cilvēku veselību

Saistošie noteikumi būtībā nemainīs ietekmi, jo saistošo noteikumu saturs lielā mērā ir identisks līdz šim spēkā esošo saistošo noteikumu saturam.

3.3.2. Nodrošinās vienlīdzīgas tiesības un iespējas veselības jomā

Saistošie noteikumi būtībā nemainīs ietekmi, jo saistošo noteikumu saturs lielā mērā ir identisks līdz šim spēkā esošo saistošo noteikumu saturam.

3.3.3. Radīs jaunas tiesības vai uzliks jaunus pienākumus veselības jomā

Saistošie noteikumi būtībā nemainīs ietekmi, jo saistošo noteikumu saturs lielā mērā ir identisks līdz šim spēkā esošo saistošo noteikumu saturam.

3.4. Ietekme uz uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā, norādot:

3.4.1. Vai ar saistošajiem noteikumiem tiks veicinātas uzņēmējdarbības aktivitātes, jaunu uzņēmumu veidošanās un esošo uzņēmumu attīstība un izaugsme, kā arī paaugstināta to konkurētspēja

Saistošie noteikumi būtībā nemainīs ietekmi, jo saistošo noteikumu saturs lielā mērā ir identisks līdz šim spēkā esošo saistošo noteikumu saturam.

3.4.2. Kuri uzņēmēji ir saistošo noteikumu tiesiskā regulējuma mērķgrupa un vai tiesiskais regulējums radīs mērķgrupai jaunas tiesības, uzliks jaunus pienākumus vai nodrošinās vienlīdzīgas tiesības un iespējas, veicinās tiesību realizēšanu, uzlabos pakalpojumu pieejamību u.c.

Saistošie noteikumi būtībā nemainīs ietekmi, jo saistošo noteikumu saturs lielā mērā ir identisks līdz šim spēkā esošo saistošo noteikumu saturam.

3.5. Ietekme uz konkurenci – iekļauj aktuālās situācijas aprakstu, situāciju un prognozes tirgū (attiecībā uz saistīto pakalpojumu vai preču pieejamību), paredzēto pasākumu atbilstības izvērtējumu brīvai un godīgai konkurencei

Saistošie noteikumi būtībā nemainīs ietekmi, jo saistošo noteikumu saturs lielā mērā ir identisks līdz šim spēkā esošo saistošo noteikumu saturam.

4. Ietekme uz administratīvajām procedūrām un to izmaksām gan attiecībā uz saimnieciskās darbības veicējiem, gan fiziskajām personām un nevalstiskā sektora organizācijām, gan budžeta finansētām institūcijām

4.1. Institūcija, kurā privātpersona var vērsties saistošo noteikumu piemērošanā

Centrālā pārvalde.

4.2. Galvenie procedūras posmi un privātpersonām veicamās darbības, ko paredz saistošo noteikumu projekts, tai skaitā akcentē, kā piedāvātais regulējums maina līdzšinējo kārtību

Saistošie noteikumi būtībā nemainīs ietekmi, jo saistošo noteikumu saturs lielā mērā ir identisks līdz šim spēkā esošo saistošo noteikumu saturam.

4.3. Paredzētās administratīvo procedūru izmaksas:

4.3.1. Saimnieciskās darbības veicējiem

Neietekmē.

4.3.2. Fiziskajām personām

Neietekmē.

4.3.3. Nevalstiskā sektora organizācijām

Neietekmē.

4.3.4. Budžeta finansētām institūcijām

Nav konstatējams, ka būtiski atšķirtos no līdzšinējām izmaksām administratīvajām procedūrām.

5. Ietekme uz pašvaldības funkcijām un cilvēkresursiem

5.1. Pašvaldību funkcijas, kuru izpildei tiek izstrādāti šie saistošie noteikumi

Saistošie noteikumi izstrādāti, lai nodrošinātu Pašvaldību likuma 4.panta pirmās daļas 2.punktā noteikto (gādāt par kapsētu izveidošanu un uzturēšanu).

5.2. Pašvaldības cilvēkresursi, kas tiks iesaistīti saistošo noteikumu īstenošanā (tostarp, vai tiks uzlikti jauni pienākumi vai uzdevumi esošajiem darbiniekiem, veidotas jaunas darba vietas u.tml.).

Saistošie noteikumi būtībā nemainīs ietekmi, jo saistošo noteikumu saturs lielā mērā ir identisks līdz šim spēkā esošo saistošo noteikumu saturam.

6. Izpildes nodrošināšana

6.1. Saistošo noteikumu izpildē iesaistītās institūcijas, tai skaitā, vai paredzēta jaunu institūciju izveide, esošo likvidācija vai reorganizācija

Saistošo noteikumu īstenošanā tiks iesaistīti līdz šim iesaistīti cilvēkresursi, tas ir, Centrālās pārvaldes amatpersonas. Nav paredzēta jaunu institūciju izveide, esošo likvidācija vai reorganizācija.

6.2. Izpildes nodrošināšanai nepieciešamie resursi un to pamatotība (nedublējot 2.punktā norādīto)

Skatīt 2.punktu.

7. Prasību un izmaksu samērīgums pret ieguvumiem, ko sniedz mērķa sasniegšana

7.1. Vai saistošie noteikumi ir piemēroti iecerētā mērķa sasniegšanas nodrošināšanai un paredz tikai to, kas ir vajadzīgs minētā mērķa sasniegšanai

Saistošie noteikumi ir piemēroti iecerētā mērķa sasniegšanas nodrošināšanai.

7.2. Samērīguma tests

7.2.1. Vai pašvaldības izraudzītie līdzekļi ir piemēroti leģitīmā mērķa sasniegšanai

Jā.

7.2.2. Vai nav saudzējošāku līdzekļu leģitīmā mērķa sasniegšanai

Nē.

7.2.3. Vai pašvaldības rīcība ir atbilstoša

Jā.

8. Izstrādes gaitā veiktās konsultācijas ar privātpersonām un institūcijām, tostarp norādot Pašvaldību likuma 46.panta trešajā daļā minēto informāciju

8.1. Sabiedrības pārstāvji (tostarp biedrības, nodibinājumi, apvienības u.tml.), ar kuriem notikušas konsultācijas saistošo noteikumu izstrādes procesā

Nav notikušas konsultācijas.

8.2. Izmantotais sabiedrības līdzdalības veids (lai atspoguļotu, kā pašvaldības ir centusies sasniegt mērķgrupu, kā arī noskaidrot pēc iespējas plašākas sabiedrības viedokli)

Nav notikušas konsultācijas.

8.3. Sabiedrības pārstāvju izteiktie priekšlikumi un iebildumi, norādot, kuri no tiem ņemti vērā

--- pēc sabiedrības viedokļa noskaidrošanas

8.4. Par saistošo noteikumu projektu saņemtie viedokļi pēc saistošo noteikumu projekta publicēšanas sabiedrības viedokļa noskaidrošanai, to apkopojums un izvērtējums (iesniedzēji, vērā ņemtie viedokļi, vērā neņemtie viedokļi, pamatojums)

--- pēc sabiedrības viedokļa noskaidrošanas

8.5. No institūcijām saņemtie viedokļi un atzinumi, to apkopojums un izvērtējums (vērā ņemtie viedokļi, vērā neņemtie viedokļi, pamatojums) – gan tādi, kas saņemti, pamatojoties uz normatīvajos aktos noteiktu pienākumu, gan lūgti pēc pašvaldības iniciatīvas, gan sniegti pēc institūcijas iniciatīvas

8.5.1. Nav lūgts sniegt viedokļus un atzinumus par šo saistošo noteikumu redakciju.

Tomēr Talsu novada pašvaldības dome 2024.gada 29.augustā izdeva saistošos noteikumus Nr.23 “Par kapsētu izveidošanu un pārvaldīšanu”. Minētie saistošie noteikumi nav publicēti un šo saistošo noteikumu izdošana nav Talsu novada pašvaldība 2024.gada 29.augusta saistošo noteikumu Nr.23 “Par kapsētu izveidošanu un pārvaldīšanu” precizēšana, tas ir, šie ir jauni saistošie noteikumi.

Šie saistošie noteikumi lielā mērā atkārtο minētajos saistošajos noteikums ietverto regulējumu, tāpēc ir pamats vērtēt Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas 2024.gada 13.septembra vēstulē “Par saistošajiem noteikumiem Nr.23” sniegto viedokli.

8.5.2. VARAM viedoklis: *“Lūdzam saistošo noteikumu 3. punktu izteikt kā saistošo noteikumu 2. punktu, ievērojot Ministru kabineta 2009. gada 3. februāra noteikumu Nr. 108 “Normatīvo aktu projektu sagatavošanas noteikumi” 123. punktā noteikto, ka terminu skaidrojumu ietver noteikumu projekta 2. punktā.”*

Pašvaldības viedoklis:

Līdz šim izdoto (bet nepublicēto un spēkā nestājušos) saistošo noteikumu 3.punkts noteica terminus. VARAM lūdz terminus skaidrot saistošo noteikumu 2.punktā.

Ministru kabineta 2009.gada 3.februāra noteikumu Nr.108 “Normatīvo aktu projektu sagatavošanas noteikumi” (turpmāk – MK noteikumi) 6.nodaļa nosaka pašvaldību saistošo noteikumu projektiem piemērojamās prasības – minētajās prasībās nav noteikts, ka pašvaldību saistošajos noteikumos terminu skaidrojumu ietver noteikumu projekta 2.punktā.

Minēto nosacījumu būtu iespējams piemērot, izmantojot analogiju ar MK noteikumu 123.punktu, diemžēl esošajā gadījumā to nav iespējams ievērot, jo saistošajiem noteikumiem noteikts mērķis, kas parasti saistošajiem noteikumiem nav (jo tas parasti noteikts normatīvajā aktā, uz kura pamata izdod saistošos noteikumus). Ņemot vērā, ka saistošajiem noteikumiem ir mērķis, pašvaldības ieskatā esošajos apstākļos pareizāk būtu piemērot MK noteikumos noteiktās prasības likumprojekta teksta iedalījumam (MK noteikumu 18.1.apakšpunkts), tas ir, lietoto terminu skaidrojumu sniegt saistošo noteikumu 1.punktā. Attiecīgi saistošo noteikumu 2.punktā norādīt saistošo noteikumu mērķi, bet 3.punktā noteikt, ko saistošie noteikumi nosaka (regulēto jautājumu loku).

8.5.3. VARAM viedoklis: *“Lūdzam izvērtēt iespēju precizēt saistošo noteikumu 5. punktu, papildinot to ar norādi, ka kapsētu ierīko, paplašina vai slēdz pašvaldības dome,*

pieņemot lēmumu. Vēršam uzmanību, ka atbilstoši juridiskās tehnikas prasībām normatīvā akta normas raksta nepārprotamas un skaidras, lai atvieglotu to uztveri un ievērošanu. Norāde, ka jaunu kapsētu izveido, izdarot grozījumus saistošo noteikumu pielikumā, ministrijas ieskatā, precīzi neatspoguļo pašvaldības rīcību konkrētajā situācijā.”

Pašvaldības viedoklis: Norāde, ka jaunu kapsētu izveido, izdarot grozījumus saistošo noteikumu pielikumā, pašvaldības ieskatā, precīzi atspoguļo pašvaldības rīcību konkrētajā situācijā un atvieglo normatīvā akta uztveri un ievērošanu, jo, atverot pielikumu, ļauj iegūt precīzu un plašu informāciju par kapsētām. Turklāt šāda juridiskā tehnika atbilst arī likumdevēja izpratnei par juridiskās tehnikas prasību ievērošanu, piemēram, analogiskā situācijā Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma 5.panta otrā daļa nosaka, ka novadu teritoriālā iedalījuma vienības nosaka Saeima šā likuma pielikumā, tas ir, pielikums sniedz precīzu un plašu informāciju par administratīvām teritorijām, to administratīviem centriem un teritoriālā iedalījuma vienībām.

Tomēr pašvaldība piekrīt noteikt, ka kapsētu izveido (nosaka) ar domes lēmumu. Šobrīd konstatēts, ka ne visas teritorijas, kuras sadzīvē tiek uzskatītas par kapsētām, atrodas uz pašvaldībai piederošas zemes. Domes lēmums šādos apstākļos būtu atbilstošāks risinājums kapsētu noteikšanai, jo jautājumu par kapsētas izveidošanu (noteikšanu) varētu ērtāk risināt ar atsevišķiem domes lēmumiem, piemēram, sakārtojot zemes lietošanas jautājumu atsevišķām sadzīvē par kapsētām uzskatītām teritorijām, šādām teritorijām kapsētas statusu varētu noteikt citā laikā vai noteikt laiku, kādā šie jautājumi atrisināmi.

8.5.4. VARAM viedoklis: *“Lūdzam papildināt saistošo noteikumu paskaidrojuma rakstu ar skaidrojumu par konkrētām juridiskām personām, kurām pašvaldība atbilstoši saistošo noteikumu 8. punkta otrajam teikumam ir iecerējusi piešķirt kapavietas, ja kapavietas piešķiršana tām nepieciešama valsts pārvaldes uzdevumu īstenošanai.”*

Pašvaldības viedoklis: Saistošo noteikumu redakcija mainīta (skatīt saistošo noteikumu projekta 10.punktu), tajā vairs netiek sniegta norāde uz juridiskām personām.

8.5.5. VARAM viedoklis: VARAM lūdz izvērtēt dažādus ar administratīvās atbildības noteikšanu saistītos jautājumus.

Pašvaldības viedoklis: Iepazīstoties ar VARAM skaidrojumu (tajā skaitā, tajā ietvertajām norādēm uz Tieslietu ministrijas skaidrojumiem un juridiskajā literatūrā pausto) pašvaldība secina, ka pirmšķietami jautājumus par saistošo noteikumu ievērošanu iespējams risināt ārpus administratīvās atbildības piemērošanas. Turklāt pašvaldība konstatē, ka teorētiski iespējamās problēmsituācijas nav aktuālas, tas ir, praksē šādas problēmsituācijas nav novērotas vai ir retas.

8.6. Informācija par cita veida saziņu un konsultācijām, ja tādas bijušas

Nav notikusi cita (iepriekš neminēta) saziņa un konsultācijas.